

ZIMNA REWOLUCJA

PROGRAM TOWARZYSZĄCY WYSTAWIE

Zimna rewolucja. Społeczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej wobec socrealizmu, 1948–1959

Projekt graficzny Jakuba de Barbaro z wykorzystaniem fotografii Zbigniewa Dłubaka, *Portret*, ok. 1954, fotografia, © Armelle Dłubak/Fundacja Archeologia Fotografii

Program wydarzeń towarzyszących wystawie jest częścią międzynarodowego projektu wystawienniczo-badawczego *Zimna rewolucja* obejmującego — poza obecnie prezentowaną w Zachęcie ekspozycją — międzynarodową konferencję [styczeń 2020] i obszerne publikacje: anglojęzyczną, wydaną w 2020 roku przez Mousse Publishing, Instytut Adama Mickiewicza i Zachętę, oraz polskojęzyczną wydaną w czerwcu tego roku przez Zachętę.

Na program składa się **cykl wykładów** poświęconych różnym aspektom historii społeczno-politycznej, a także historii sztuki, architektury i urbanistyki Europy Środkowo-Wschodniej w latach pięćdziesiątych XX wieku. Muriel Blaive — francuska badaczka pracująca w Instytucie Badań Reżimów Totalitarnych w Pradze — opowie o tym, jak niepokojące wydarzenia 1956 roku w Polsce i na Węgrzech postrzegane były w Czechosłowacji przez zwykłych obywateli. Wychodząc od przykładów socrealistycznej architektury i urbanistyki, Juliana Maxim z Uniwersytetu w San Diego przybliży temat napiętych stosunków między wsią a miastem w dobie rewolucyjnych przemian gospodarczych związanych z kolektywizacją, urbanizacją i industrializacją. Anna Hejmová z praskiego Instytutu Sztuki i Teatru przeanalizuje fenomen masowych spektakli propagandowych na przykładzie tych najbardziej spektakularnych, jakimi w latach pięćdziesiątych były spartakiady. Justyna Balisz z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego przedstawi historie wybranych artystów niemieckich stojących w obliczu trudnych życiowych i artystycznych wyborów, czy zostać w Niemczech Zachodnich czy wyjechać do NRD. Alexandra Kusá, dyrektorka Słowackiej Galerii Narodowej w Bratysławie, opowie natomiast o historii instytucji i kolekcji sztuki socrealistycznej oraz podzieli się własnym kuratorskim doświadczeniem pracy nad głośną [i budzącą kontrowersje] wystawą socrealizmu *Przerwana pieśń* [2012].

W **cyklu prezentacji *Zbliżenie na...*** kuratorzy i artyści z Rumunii, Węgier i Słowacji przyjrzą się wybranym, pokazywanym na wystawie dziełom i ich twórcom.

W ramach **cyklu filmowego *Doświadczenie życia w socjalistycznym mieście*** historycy architektury, urbanistyki i pasjonaci zabiorą nas w podróż do Eisenhüttenstadt w Niemczech i Dunaújváros na Węgrzech. Opowiedzą o głównych założeniach i kontekście powstania najważniejszych inwestycji urbanistycznych tego czasu, ale też o tym, jak wygląda dziedzictwo socrealizmu dzisiaj.

Ważnym dopełnieniem wystawy będą również **pokazy filmowe poprzedzone wykładami**. Dzięki nim dowiemy się, jak realizowano założenia socrealizmu w kinie meksykańskim czy chińskim lat pięćdziesiątych na przykładzie wybranych filmów dystrybuowanych w tym czasie w krajach bloku wschodniego. Przyjrzymy się także niezwykle ważnemu fenomenowi amatorskich klubów filmowych oraz temu, w jaki sposób w filmie socrealistycznym podejmowano propagandowo nośny temat emancypacji kobiet czy niejednoznaczną [i niewygodną dla władz] kwestię mniejszości etnicznych.

Wydarzenia odbywają się w języku angielskim i w języku polskim, online lub w sali kinowej Zachęty. Zachęcamy do śledzenia programu na bieżąco na stronie zacheta.art.pl i zapoznania się ze szczegółowymi informacjami o wydarzeniach.

Wydarzenia online będą dostępne również po premierze [z polskimi napisami] na Facebooku i kanale YouTube Zachęty.

WYKŁADY

live stream na Facebooku i kanale YouTube Zachęty

9 czerwca, godz. 19 — Muriel Blaive
17 czerwca, godz. 19 — Alexandra Kusá
23 czerwca, godz. 19 — Anna Hejmová
30 czerwca, godz. 19 — Juliana Maxim
22 września, godz. 19 — Justyna Balisz

CYKL PREZENTACJI ZBLIŻENIE NA...

premiera na Facebooku i kanale YouTube Zachęty

25 lipca, godz. 11 — Katarína Bajcurová, *Zbliżenie na...
Ladislava Gudernę*
1 sierpnia, godz. 11 — Zsolt Petrányi, *Zbliżenie na...
Aurela Bernatha*
22 sierpnia, godz. 11 — Szilard Miklos, *Zbliżenie na...
Hansa Mattisa-Teutsch*

CYKL FILMOWY DOŚWIADCZENIE ŻYCIA

W SOCJALISTYCZNYM MIEŚCIE

premiera na Facebooku i kanale YouTube Zachęty

8 sierpnia, godz. 11 — Dunaújváros
29 sierpnia, godz. 11 — Eisenhüttenstadt

POKAZY FILMOWE POPRZEDZONE WYKŁADAMI

sala kinowa Zachęty

24 sierpnia, godz. 18 — wykład Jarosława Grzechowiaka
o dystrybucji filmowej w Polsce w latach 50. i pokaz filmu
31 sierpnia, godz. 18 — wykład Andrei Pocsik o mniejszościach
etnicznych w kinie węgierskim lat 50. i pokaz filmów
7 września, godz. 18 — pokaz filmu *Staré povesti české*
[1953, reż. Jiří Trnka]
14 września, godz. 18 — pokaz polskich i czeskich filmów
amatorskich oraz rozmowa z udziałem Pauliny Haratyk
i Jiříego Hornička
28 września, godz. 18 — pokaz filmu *Losy kobiet*
[1952, reż. Zlatan Dudow]

**Terminy niektórych wydarzeń mogą ulec zmianie, dlatego
zachęcamy do śledzenia programu na stronie ZACHETA.ART.PL
oraz na naszym profilu na Facebooku**

<https://www.facebook.com/zacheta>

**Wszystkie wydarzenia online z polskimi napisami będą dostępne
po premierze na Facebooku oraz kanale YouTube Zachęty:**

<https://www.facebook.com/zacheta>

<https://www.youtube.com/channel/UCBKQ7ANt0rosWldjr70Bywg>

**Zdjęcia wystawy i nota kuratorska dostępne są na stronie
internetowej Zachęty:**

<https://zacheta.art.pl/pl/wystawy/cold-revolution>

Projekt współfinansowany przez rządy Czech, Węgier, Polski
i Słowacji z Grantu Wyszehradzkiego w ramach Międzynarodowego
Funduszu Wyszehradzkiego. Celem funduszu jest rozwój idei
zrównoważonej współpracy regionalnej w Europie Środkowej

• Visegrad Fund

Partnerzy projektu: Muzeum Narodowe i Galeria Narodowa
w Budapeszcie; Narodowe Archiwum Filmowe, Praga;
Słowacka Galeria Narodowa, Bratysława

Slovenská
národná
galéria

Wystawa zrealizowana dzięki wsparciu
Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

FUNDACJA WSPÓLPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Współpraca: Rumuński Instytut Kultury, Węgierski Instytut Kultury,
Instytut Słowacki w Warszawie, Bułgarski Instytut Kultury,
Czeskie Centrum Warszawa, Université Paris-Est Créteil,
Instytut Adama Mickiewicza

RUMUŃSKI
INSTYTUT
KULTURY

INSTYTUT SŁOWACKI
W WARSZAWIE

CZESKIE CENTRUM
ČESKÉ CENTRUM

UPEC
Centre de Recherche en
Histoire Européenne Comparée

INSTYTUT
ADAMA
MICKIEWICZA

instytucja
finansowana
przez

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.